

Briuselis, 2014 09 12
COM(2014) 569 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl 2000 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/30/EB dėl
Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo
keliuose taikymo valstybėse narėse**

2011-2012 m. ataskaitinis laikotarpis

TURINYS

1.	IŽANGA	3
2.	DIREKTYVA 2000/30/EB	4
3.	VALSTYBIŲ NARIŲ PERDUOTI DUOMENYS	4
4.	PATIKRINIMO TURINYS	5
5.	STATISTINIAI DUOMENYS	5
5.1.	Patikrintų transporto priemonių procentinė dalis	6
5.2.	Bendras patikrintų transporto priemonių skaičius ir kilmės šalis	7
5.3.	Transporto priemonės, kurias uždrausta naudoti	8
5.4.	Trūkumų rūšys ir duomenys pagal valstybes nares	10
6.	SANKCIJŲ RŪŠYS	10
7.	IŠVADŲ SANTRAUKA	11

I PRIEDAS. NUSTATYTI TRŪKUMAI PAGAL PATIKRINTĄ POZICIJĄ

II PRIEDAS. PATIKRINTŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ SKAIČIUS IR UŽDRAUSTŲ
NAUDOTI TRANSPORTO PRIEMONIŲ PROCENTINĖ DALIS PAGAL VALSTYBES
NARES

1. ĮŽANGA

Siekiant užtikrinti kelių eismo saugumą, aplinkos apsaugą ir sąžiningą konkurenciją, Europos teisės aktuose numatytos priemonės, kuriomis siekiama garantuoti, kad Europos keliais važinėtų geros techninės būklės komercinės transporto priemonės. Šios priemonės apima:

- taisyklės dėl leidimo užsiimti profesine veikla, pagal kurias reikalaujama, kad vežėjai turėtų pakankamai finansinių išteklių tinkamai transporto priemonių techninei būklei užtikrinti (Reglamentas (EB) Nr. 1072/2009¹);
- valstybėse narėse periodiškai, ne rečiau nei nustatyta Europos lygmeniu, atliekamą jų teritorijose registruotų transporto priemonių techninę apžiūrą (Direktyva 2009/40/EB²);
- šioje ataskaitoje aptariamus techninius patikrinimus kelyje, kuriais siekiama užtikrinti, kad komercinės transporto priemonės būtų eksploatuojamos tik tuo atveju, jeigu jos prižiūrimos užtikrinant gerą jų techninę būklę (Direktyva 2000/30/EB³).

Siekiant didesnio kelių eismo saugumo ir aplinkos apsaugos, Direktyvoje 2000/30/EB numatyti komercinių transporto priemonių, jų priekabų bei puspriekabių, naudojamų valstybių narių teritorijose, techninės būklės patikrinimai kelyje.

Direktyvos 2000/30/EB 6 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės kas dvejus metus praneša Komisijai sukauptus ankstesnių dvejų metų duomenis apie:

- patikrintų komercinių transporto priemonių, suskirstytų į septynias direktyvoje nustatytas kategorijas ir pagal registracijos šalį, skaičių,
- patikrintus dalykus ir
- rastus trūkumus.

Direktyvoje išvardyti devyni skirtingi dalykai (žr. tolesnį 4 skirsnį), dėl kurių gali būti atliekamas techninis patikrinimas kelyje. Jei kuris nors patikrintas dalykas neatitinka tam tikrų kelių eismo saugumo reikalavimų, transporto priemone gali būti uždrausta važiuoti. Patikrintos transporto priemonės trūkumai turi būti nurodyti patikrinimo ataskaitoje, kuri turi būti įteikta transporto priemonės vairuotojui. Direktyvoje numatyta, kad Komisija, remdamasi valstybių narių perduotais duomenimis, Tarybai ir Europos Parlamentui pateikia šios direktyvos taikymo ataskaitą kartu su pasiektų rezultatų santrauka.

2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami Direktyvą 2014/47/ES, persvarstė Direktyvą dėl transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose⁴. Persvarstytoje direktyvoje, be kita ko, visai ES nustatomas tikslas, kiek

¹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių (nauja redakcija) (OL L 300, 2009 11 14, p. 72).

² 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/40/EB dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų techninės apžiūros (nauja redakcija) (OL L 141, 2009 6 6, p. 12).

³ 2000 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/30/EB dėl Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose (OL L 203, 2000 8 10, p. 1).

⁴ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/47/ES dėl Sąjungoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo kelyje (OL L 127, 2014 4 29, p. 134).

techninių patikrinimų reikėtų atlikti kelyje. Kad šį naują reikalavimą būtų galima sklandžiai įgyvendinti 2018 m., kai įsigalios persvarstyta Direktyva, šioje ataskaitoje pateikiama informacija, susijusi su būsimu visai ES iškeltu tikslu patikrinti 5 proc. registruotų komercinių sunkiasvorių transporto priemonių.

2. DIREKTYVA 2000/30/EB

Direktyvoje 2000/30/EB su pakeitimais⁵, kuri bus taikoma iki 2018 m. gegužės 19 d., nustatoma keletas Europos Sąjungos teritorijoje eksploatuojamų komercinių transporto priemonių techninių patikrinimų kelyje sąlygų.

Techninis patikrinimas kelyje – tai valstybės narės teritorijoje važinėjančios komercinės transporto priemonės patikrinimas, apie kurį iš anksto nepranešama. Tokį patikrinimą – paprastai viešuosiuose keliuose – atlieka valdžios institucijos ar kita jų prižiūrima įstaiga.

Atliekant techninius patikrinimus kelyje neturėtų būti diskriminuojama dėl vairuotojo pilietybės arba dėl šalies, kurioje komercinė transporto priemonė buvo registruota ar pradėta naudoti. Patikrinimai taip pat turi būti vykdomi taip, kad vairuotojų ir vežėjų patiriamos išlaidos ir gaišatis būtų kuo mažesnės.

Komercinės transporto priemonės techniniam patikrinimui kelyje pasirinkti reikėtų tikslingai, ypač stengiantis nustatyti tas transporto priemones, kurios gali būti blogiausiai prižiūrimos.

Patikrinimai keliuose atliekami laipsniškai. Pradinio patikrinimo metu vizualiai įvertinama stovinčios transporto priemonės techninė būklė. Jei atrodo, kad transporto priemonės būklė kelia tokį pavojų saugumui, dėl kurio pateisinamas išsamesnis patikrinimas, transporto priemonė gali būti nuodugniau patikrinta artimiausiame apžiūrų centre. Kiekvieno patikrinimo kelyje rezultatai turi būti užfiksuoti techninio patikrinimo kelyje ataskaitoje, kuri rengiama pagal direktyvoje nustatytą pavyzdį. Šia informacija grindžiami duomenys, kuriuos valstybės narės turi pateikti Europos Komisijai.

Jei pavojingų trūkumų turinti komercinė transporto priemonė kelia didelį pavojų kelių eismo saugumui, ją gali būti uždrausta naudoti, kol šie trūkumai bus pašalinti. Kad būtų galima užtikrinti tinkamą vėlesnę kontrolę, apie rimtų trūkumų turinčias užsienio transporto priemones turi būti pranešta kilmės valstybei narei.

3. VALSTYBIŲ NARIŲ PERDUOTI DUOMENYS

Tai jau ketvirta ataskaita apie tai, kaip Direktyva 2000/30/EB taikoma valstybėse narėse; ji apima 2011–2012 m. laikotarpį. Valstybių narių sukaupti šio laikotarpio duomenys turėjo būti perduoti Komisijai ne vėliau kaip 2013 m. kovo 31 d.

Tačiau ne visų valstybių narių duomenys buvo pateikti laiku. Penkiolika valstybių narių (Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Vokietija, Estija, Italija, Latvija, Malta, Nyderlandai, Austrija, Lenkija, Rumunija, Slovakija ir Švedija) laikėsi nustato termino ir pateikė duomenis apie tai, kiek ir kokios kategorijos bei kokiose šalyse registruotų transporto priemonių buvo patikrinta, taip pat duomenis apie patikrintas pozicijas ir nustatytus trūkumus. Likusios 12 valstybių narių reikiamus duomenis pateikė po to, kai Komisija su jomis pradėjo dvišalį dialogą. Paskutiniai valstybių narių duomenys Komisiją pasiekė 2014 m. gegužės 6 d.

Siekdami užtikrinti sklandesnę informacijos perdavimą, numatytą Direktyvos 2000/30/EB 6 straipsnyje, Komisija ir valstybių narių ekspertai ataskaitoms teikti sukūrė

⁵ 2010 m. liepos 5 d. Komisijos direktyva 2010/47/ES, kuria prie technikos pažangos priderinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/30/EB, OL L 173, 2010 7 8, p. 33.

standartizuotą formatą. Naudojant šį standartizuotą formatą, duomenis surinkti yra žymiai lengviau, tačiau jo naudojimas nėra privalomas. Daugelis valstybių narių ataskaitų buvo parengtos naudojant rekomenduojamą formatą net ir tais atvejais, kai buvo pateiktos ataskaitos atspausdintose lentelėse. Čekija, Vokietija, Ispanija, Prancūzija, Lenkija, Slovėnija ir Suomija standartizuoto formato nenaudojo.

Skirtingos valstybės narės pateikė įvairaus išsamumo duomenis. Tik keletas valstybių narių (Čekija, Graikija, Latvija, Austrija, Lenkija ir Slovėnija) pateikė duomenis apie kitose nei ES valstybėse registruotas transporto priemones. Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Prancūzija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Slovakija ir Slovėnija atskirai pateikė 2011 ir 2012 m. statistinius duomenis. Kai kurios valstybės narės (Danija, Ispanija, Prancūzija, Lenkija ir Slovėnija) nepateikė svarbių duomenų apie visas transporto priemonių kategorijas, patikrintas pozicijas arba patikrintų transporto priemonių kilmės šalis. Ispanija ir Suomija buvo vienintelės valstybės narės, visai nepateikusios informacijos apie uždraustas naudoti transporto priemones. Be to, kai kurios valstybės narės pateikė po keletą duomenų rinkinių, pavyzdžiui, savo susisiekimo ministerijų ir nacionalinių policijos tarnybų duomenis. Apibendrinant galima pasakyti, kad tos valstybės narės, kurios naudojo standartizuotą formatą informacijai rinkti, Komisijai pateikė išsamesnius duomenis.

4. PATIKRINIMO TURINYS

Per patikrinimus greičiausiai turi būti tikrinamos, o vėliau į valstybių narių siunčiamus duomenis turi būti įtraukiamos bent tos pozicijos, kurios išvardytos iš dalies pakeistos Direktyvos 2000/30/EB I priede nustatyto ataskaitos pavyzdžio 10 punkte. Tai yra:

- identifikavimo duomenys;
- stabdymo įranga;
- vairavimo įrenginiai;
- matomumas;
- apšvietimo įranga ir elektros sistema;
- ašys, ratai, padangos ir pakaba;
- važiuoklė ir prie važiuoklės tvirtinami mazgai;
- kita įranga, įskaitant tachografus ir greičio ribotuvus;
- neigiami veiksniai, įskaitant išmetamuosius teršalus ir degalų ir (arba) alyvos išsiliejimą.

5. STATISTINIAI DUOMENYS

Siekiant gauti palyginamą informaciją apie valstybių narių patikrintas transporto priemones, autotraukinių ir sujungtųjų transporto priemonių duomenis reikėjo atitinkamai suskirstyti į sunkvežimių ir priekabų duomenis ir į sunkvežimių ir puspriekabių duomenis. Atlikus tokį suskirstymą gauti skaičiai visoje ataskaitoje pateikiami kursyvu.

5.1. Patikrintų transporto priemonių procentinė dalis

2011–2012 m. laikotarpiu iš viso buvo patikrintos **8 145 984** transporto priemonės. Šiuo laikotarpiu registruotų komercinių transporto priemonių skaičius ES siekė **8 830 451**. 2011–2012 m. patikrintų transporto priemonių procentinė dalis, palyginti su visu transporto priemonių parku, siekė **92,25 proc.**, o tai reiškia, kad kiekvienais metais kelyje patikrinama **46,12 proc.** transporto priemonių parko.

Valstybėse narėse vidutinio kiekvienais metais patikrintų transporto priemonių skaičiaus ir registruotų komercinių transporto priemonių skaičiaus santykis labai skiriasi – jis svyruoja nuo 0,3 proc. iki daugiau kaip 100 proc. Šiuos skirtumus iš dalies galima paaiškinti tuo, kad naudojami skirtingi ataskaitų teikimo metodai. Pavyzdžiui, į kai kurių valstybių narių (Vokietijos, Prancūzijos ir Lenkijos) pateiktus duomenis buvo įtraukta ir informacija apie pradinis patikrinimus, o kitos informavo tik apie išsamesnius savo atliktus patikrinimus. Tokius skirtumus būtų galima paaiškinti dar ir tuo, kad valstybės narės naudoja skirtingas patikrinimų sistemas, pradedant baziniais patikrinimais, kuriems nenaudojama jokia įranga, ir baigiant labai sudėtingais, išsamiais patikrinimais, kurių metu naudojamos mobiliosios patikrinimų grupės arba netoliese esantys techninės apžiūros centrai.

1 lentelė. Patikrintų transporto priemonių procentinė dalis

Valstybė narė	Patikrintos transporto priemonės (2011–2012 m.)	Registruotų transporto priemonių kategorijos N2, N3, M2, M3, O3 ir O4	Bendra metinė procentinė dalis*
Belgija	18 799	253 440	3,71 %
Bulgarija	595 905	293 930**	101,37 %
Čekija	160 285	211 794**	37,84 %
Danija	27 781	92 911	14,95 %
Vokietija	2 881 859	963 763**	149,51 %
Estija	1 791	44 596**	2,01 %
Airija	11 988	107 610**	5,57 %
Graikija	28 276	472 955**	2,99 %
Ispanija	388 505	869 934**	22,33 %
Prancūzija	1 431 117	758 788**	94,30 %
Italija	65 053	1 070 184**	3,04 %
Kipras	1 133	27 178	2,08 %
Latvija	5 822	47 272**	6,16 %
Lietuva	83 342	109 019**	38,22 %
Liuksemburgas	901	18 615**	2,42 %
Vengrija	328 202	160 112**	102,49 %
Malta	3 852	10 994	17,52 %
Nyderlandai	11 471	310 833	1,85 %
Austrija	32 227	98 897	16,29 %
Lenkija	1 710 675	914 776**	93,50 %

Valstybė narė	Patikrintos transporto priemonės (2011–2012 m.)	Registruotų transporto priemonių kategorijos N2, N3, M2, M3, O3 ir O4	Bendra metinė procentinė dalis*
Portugalija	709	116 455**	0,30 %
Rumunija	22 260	346 418**	3,21 %
Slovėnija	4 534	45 673**	4,96 %
Slovakija	18 074	271 770**	3,33 %
Suomija	23 609	189 447	6,23 %
Švedija	39 597	148 528	13,33 %
Jungtinė Karalystė	248 217	874 564**	14,19 %
Iš viso	8 145 984	8 830 451	46,12 %

* Bendra metinė procentinė dalis lygi vidutiniam atskiros valstybės narės patikrinimų skaičiui per metus padalintam iš viso toje valstybėje užregistruotų transporto priemonių skaičiaus.

** Skaičiai gauti iš Eurostato pateiktų duomenų.

5.2. Bendras patikrintų transporto priemonių skaičius ir kilmės šalis

Direktyvos 2000/30/EB 3 straipsnyje nustatyta, kad patikrinimai turi būti nediskriminaciniai. Iš keleto valstybių narių, visų pirma Belgijos, Liuksemburgo ir Austrijos, ataskaitų matyti, kad užsienio transporto priemonių kelyje patikrinama daugiau, o kitų valstybių narių, kuriose tranzito eismas yra intensyvus, ataskaitose pastebima didesnė toje valstybėje narėje ir kitose šalyse registruotų transporto priemonių patikrinimų pusiausvyra. Nors tai gali būti paaiškinama kitais, su patikrinimų pobūdžiu nesusijusiais, veiksniais, Belgijos ir Liuksemburgo rezultatai buvo panašūs į pateiktuosius ankstesnėje direktyvos įgyvendinimo ataskaitoje⁶.

2 lentelė. Patikrintų transporto priemonių kilmės šalis

Ataskaitą teikianti valstybė narė	Registruota valstybėje narėje	Registruota kitoje valstybėje narėje	Registruota ne ES valstybėje narėje	Iš viso	Valstybės narės transporto priemonės (%)
Belgija	6 887	11 430	482	18 799	36,6 %
Bulgarija	520 477	75 428		595 905	87,3 %
Čekija	103 641	53 401	3 243	160 285	64,7 %
Danija*				27 781	
Vokietija	1 833 789	921 213	126 857	2 881 859	63,6 %
Estija	1 732	53	6	1 791	96,7 %
Airija	11 988			11 988	100,0 %
Graikija	22 569	4 779	928	28 276	79,8 %
Ispanija	366 205	22 300		388 505	94,3 %
Prancūzija	721 796	694 157	15 164	1 431 117	50,4 %

⁶ COM(2013) 303.

Ataskaitą teikianti valstybė narė	Registruota valstybėje narėje	Registruota kitoje valstybėje narėje	Registruota ne ES valstybėje narėje	Iš viso	Valstybės narės transporto priemonės (%)
Italija	46 958	14 846	3 249	65 053	72,2 %
Kipras	1 133			1 133	100,0 %
Latvija	4 781	1 041		5 822	82,1 %
Lietuva	55 201	28 141		83 342	66,2 %
Liuksemburgas	112	789		901	12,4 %
Vengrija	252 209	75 993		328 202	76,8 %
Malta	3 820	32		3 852	99,2 %
Nyderlandai	6 999	4 472		11 471	61,0 %
Austrija	14 019	16 650	1 558	32 227	43,5 %
Lenkija	1 574 898	64 572	71 205	1 710 675	92,1 %
Portugalija	657	52		709	92,7 %
Rumunija	21 987	273		22 260	98,8 %
Slovėnija	3 298	1 236		4 534	72,7 %
Slovakija	14 825	3 249		18 074	82,0 %
Suomija	13 156	2 102	8 351	23 609	55,7 %
Švedija	32 656	6 941		39 597	82,5 %
Jungtinė Karalystė	126 502	121 715		248 217	51,0 %
Iš viso	5 762 295	2 124 865	231 043	8 145 984	70,7 %

* Danija nepateikė informacijos apie daugumos patikrintų transporto priemonių kilmės šalį.

5.3. Transporto priemonės, kurias uždrausta naudoti

Pavojingus trūkumų, keliančių didelį pavojų keleiviams arba kitiems kelių eismo dalyviams, turinčių transporto priemonę gali būti uždrausta naudoti, kol šie trūkumai bus pašalinti. Kaip matyti iš valstybių narių atsiųstos informacijos, transporto priemonių, kurias uždrausta naudoti, ir visų patikrintų transporto priemonių santykis valstybėse narėse labai skirtingas – net **87,6 proc. Estijoje** ir tik **0,6 proc. Lenkijoje**.

Iš pateiktų duomenų galima spręsti, kad techninį patikrinimą kelyje tikslingai orientuojant į blogai prižiūrimas transporto priemones, kaip šiuo metu daroma Liuksemburge, Austrijoje ir Jungtinėje Karalystėje, didėja patikrinimų veiksmingumas ir mažėja administracinė našta. Tokį principą pasirinkusiose valstybėse narėse atliekant mažesnę patikrinimų skaičių nustatoma daugiau trūkumų turinčių transporto priemonių nei kitose valstybėse narėse, kuriose atliekama daugiau patikrinimų. Taip yra **Estijoje, Liuksemburge ir Maltoje**, kur uždraudžiama naudoti daugiausia transporto priemonių, o **Danijoje, Vokietijoje, Nyderlanduose ir Lenkijoje** ES registruotų transporto priemonių naudoti uždraudžiama mažiausiai. Valstybėse narėse, kurios pateikia informaciją apie ypač didelį patikrinimų skaičių, paprastai uždraudžiama naudoti mažai transporto priemonių ar nustatoma mažai trūkumų.

3 lentelė. Transporto priemonių, kurias uždrausta naudoti, ir visų patikrintų transporto priemonių santykinė dalis

Ataskaitą teikianti valstybė narė	Transporto priemonės, registruotos ataskaitą teikiančioje valstybėje narėje			ES (įskaitant ataskaitą teikiančią valstybę narę) registruotos transporto priemonės		
	Patikrintų transporto priemonių skaičius	Uždraustų naudoti transporto priemonių skaičius	Uždraustų naudoti transporto priemonių procentinė dalis (%)	Patikrintų transporto priemonių skaičius	Uždraustų naudoti transporto priemonių skaičius	Uždraustų naudoti transporto priemonių procentinė dalis (%)
Belgija	6 887	589	8,6 %	18 317	1 140	6,2 %
Bulgarija	520 477	10 043	1,9 %	595 905	12 584	2,1 %
Čekija	103 641	2 595	2,5 %	157 042	3 340	2,1 %
Danija				27 781	211	0,8 %
Vokietija	1 833 789	13 772	0,8 %	2 755 002	31 817	1,2 %
Estija	1 732	1 517	87,6 %	1 785	1 544	86,5 %
Airija	11 988	5 200	43,4 %	11 988	5 200	43,4 %
Graikija	22 569	1 266	5,6 %	27 348	1 378	5,0 %
Ispanija	366 205			388 505		
Prancūzija	721 796	76 448	10,6 %	1 415 953	191 896	13,6 %
Italija	46 958	6 710	14,3 %	61 804	7 960	12,9 %
Kipras*	1 133	1 684	148,6 %	1 133	1 684	148,6 %
Latvija	4 781	317	6,6 %	5 822	403	6,9 %
Lietuva	55 201	827	1,5 %	83 342	1 142	1,4 %
Liuksemburgas	112	82	73,2 %	901	531	58,9 %
Vengrija	252 209	4 314	1,7 %	328 202	6 239	1,9 %
Malta	3 820	1 895	49,6 %	3 852	1 900	49,3 %
Nyderlandai	6 999	166	2,4 %	11 471	134	1,2 %
Austrija	14 019	5 851	41,7 %	30 669	14 477	47,2 %
Lenkija	1 574 898	9 228	0,6 %	1 639 470	9 228	0,6 %
Portugalija	657	15	2,3 %	709	16	2,3 %
Rumunija	21 987	8 815	40,1 %	22 260	8 875	39,9 %
Slovėnija	3 298	52	1,6 %	4 534	83	1,8 %
Slovakija	14 825	3 515	23,7 %	18 074	4 093	22,6 %
Suomija	13 156			15 258		
Švedija	32 656	3 812	11,7 %	39 597	7 043	17,8 %
Jungtinė Karalystė	126 502	40 022	31,6 %	248 217	87 563	35,3 %
Iš viso	5 762 295	198 735	3,4 %	7 914 941	400 481	5,1 %

* Kipras nurodė neatitikimų reikalavimams, o ne draudimų eksploatuoti transporto priemonę skaičių.

5.4. Trūkumų rūšys ir duomenys pagal valstybes nares

Dažniausiai patikrinimų metu nustatyti techninės būklės trūkumai yra susiję su:

- apšvietimo įranga ir elektros sistema (**47,0 proc.**);
- ašimis, ratais, padangomis ir pakaba (**24,6 proc.**) ir
- važiuokle ir prie važiuoklės tvirtinamais mazgais (**11,8 proc.**).

I priede pateikti skaičiai rodo, kad patikrinimai keliuose yra labai svarbūs kelių eismo saugumui. Palyginus duomenis su ankstesnio ataskaitinio laikotarpio duomenimis matyti, kad panašios problemos buvo nurodytos ir anksčiau.

Dėl trūkumų, susijusių su **teršalais ir nuotėkiu**, kurie ne tik kelia grėsmę kelių eismo saugumui, bet gali ir pakenkti aplinkai, reikėtų pažymėti, kad, palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, degalų ir (arba) alyvos nuotėkio rodiklis sumažėjo trimis procentiniais punktais (nuo 4,1 proc. iki 1 proc.).

Net tais atvejais, kai tikrinamos skirtingos pozicijos, pavyzdžiui **stabdomo įranga**, trūkumų rodikliai gerokai skiriasi: nuo **1,9 proc. Estijoje** iki **47,3 proc. Jungtinėje Karalystėje**. Taip gali būti todėl, kad valstybės narės taiko skirtingus tikrinimo metodus. Pradėjus taikyti Direktyvą 2014/47/ES, bus labiau suderinti tikrinimo metodai, trūkumų vertinimas ir patikrinimo įrangos naudojimas išsamesniems techniniams patikrinimams kelyje.

Valstybių narių pateiktų duomenų apie tai, kiek buvo patikrinta ne ES valstybėse narėse registruotų transporto priemonių, vis dar nepakanka, kad būtų galima padaryti svarias išvadas apie tų transporto priemonių tinkamumą naudoti keliuose.

Šios ataskaitos II priede pateikiami valstybėse narėse patikrintų transporto priemonių pagal registracijos šalį skaičiai ir nurodoma naudoti uždraustų transporto priemonių procentinė dalis.

6. SANKCIJŲ RŪŠYS

Direktyvoje nenustatyta sankcijų už nustatytus pažeidimus sistema. Sankcijas nustato valstybės narės, nediskriminuodamos dėl vairuotojo pilietybės arba šalies, kurioje transporto priemonė buvo registruota ar pradėta naudoti.

Jei paaiškėja, kad komercinė transporto priemonė kelia didelę grėsmę joje esantiems keleiviams arba kitiems eismo dalyviams, valdžios institucija arba patikrinimą atliekantis inspektorius pagal Direktyvą 2000/30/EB turi teisę uždrausti naudoti transporto priemonę, kol bus pašalinti nustatyti pavojingi trūkumai.

Apie kitoje šalyje registruotos komercinės transporto priemonės didelius trūkumus, ypač tuos, dėl kurių buvo uždrausta ją naudoti, turi būti pranešta kompetentingoms valstybės narės, kurioje transporto priemonė registruota, institucijoms.

Didelius trūkumus nustačiusios valstybės narės kompetentingos institucijos gali prašyti valstybės narės, kurioje registruota transporto priemonė, kompetentingų institucijų imtis reikiamų priemonių, tokių kaip atlikti išsamesnį transporto priemonės patikrinimą. Tačiau informacijos apie tokius atvejus pateikti nereikia.

7. IŠVADŲ SANTRAUKA

Valstybės narės jau geriau vykdo savo prievolės teikti ataskaitas, nors ataskaitose vis dar trūksta tam tikrų svarbių statistinių duomenų, konkrečiai, apie transporto priemonių kategorijas, patikrintas pozicijas, patikrintų automobilių kilmės šalis ir uždraustų naudoti transporto priemonių skaičių. Valstybės narės ne visada laikėsi teisės aktuose nustatyto duomenų pateikimo termino; kai kuriais atvejais duomenys būdavo pateikiami tik tada, kai Komisija pradėdavo dvišalį dialogą su atitinkamos valstybės narės institucijomis. Kai kurios valstybės narės ir toliau nenaudojo standartizuoto elektroninio formato, kurį Komisija rekomendavo duomenims teikti. Komisija ir toliau rekomenduoja naudoti standartizuotą elektroninį formatą, nes jis padeda pateikti išsamesnius duomenis.

Iš šios ataskaitos galima padaryti keletą išvadų apie ES važinėjančių komercinių transporto priemonių patikrinimus kelyje.

Bendras metinis ES patikrintų transporto priemonių skaičius sudaro daugiau kaip **40 proc.** visos ES komercinių transporto priemonių parko, pradedant nuo mažiau kaip 1 proc. Portugalijos atveju ir baigiant daugiau kaip 100 proc. Vokietijos, Vengrijos ir Bulgarijos atveju. Taigi visoms valstybėms narėms turėtų būti lengva pasiekti būsimą 5 proc. ES tikslą, nustatytą naujojoje patikrinimų kelyje Direktyvoje 2014/47/ES. Vis dėlto 11 valstybių narių kol kas gerokai atsilieka nuo ES tikslo, todėl turėtų suaktyvinti savo techninio patikrinimo kelyje veiklą.

Be to, labai skiriasi šalyje registruotų transporto priemonių dalis, palyginti su bendru patikrintų transporto priemonių skaičiumi. Belgijoje, Liuksemburge ir Austrijoje, kur vietoje registruotų transporto priemonių patikrinimų dalis nesiekia 50 proc., reikėtų stengtis užtikrinti geresnę patikrinimų pusiausvyrą, labiau atitinkančią situaciją kitose valstybėse narėse, kurias kerta dideli tranzitu važiuojančių transporto priemonių srautai.

Uždraustų naudoti transporto priemonių dalis, palyginti su visų patikrintų transporto priemonių skaičiumi, labai skiriasi: nuo mažiau kaip 1 proc. Lenkijoje iki daugiau kaip 80 proc. Estijoje. Pateikti skaičiai rodo, kad techninio patikrinimo kelyje efektyvumą būtų galima padidinti patikrinimus atliekant tikslingiau. Dėl didesnio tikslingumo taip pat sumažėtų administracinė našta reikalavimų vykdymą užtikrinančioms institucijoms ir vežėjams. Naujojoje patikrinimų kelyje Direktyvoje 2014/47/ES reikalaujama, kad valstybės narės pakeistų savo patikrinimo sistemas, t. y. atsisakiusios grynai atsitiktinių patikrinimų pereitų prie tikslingesnės tikrinimo veiklos.

Dažniausiai per patikrinimus nustatomi trūkumai yra susiję su apšvietimo įrangos, ratų, padangų ir pakabos technine būkle. Tačiau valstybėse narėse šių trūkumų nustatymo mastas skiriasi. Europos Komisija ragina valstybes nares atkreipti ypatingą dėmesį į tas trūkumų grupes, kurios tebekelia daugiausiai problemų, ir atitinkamai pakoreguoti savo naudojamus patikrinimo metodus.